

Dk. David A. deSilva , Waebrania, Kipindi cha 2, Waebrania 1:1-2:4: Kutii Neno Lililonenwa na Mwana ndicho Kipaumbele cha Juu

© 2024 David deSilva na Ted Hildebrandt

Katika sehemu ya kwanza ya Waebrania, Waebrania sura ya 1:1 hadi 2, 4, tunaona mtiririko wa mabishano uliojengwa kwa uangalifu sana. Kwa sababu kuna nyenzo nyingi katika aya hizi 18, ni rahisi kupuuza silojia ya kimsingi ambayo inashikilia kile ambacho mwandishi anajaribu kukamilisha katika ufunguzi huu, lengo la balagha ambalo maelezo yote ya mtu binafsi yanatumika. Katika 1, 1 hadi 4, mwandishi anatoa taarifa ya ufunguzi ya kuvutia ambayo ana hakika kuvutia wasikilizaji wake, mojawapo ya malengo ya msingi ya ufunguzi wa hotuba.

Wale wanaosikiliza ufunguzi huu, uliojaa balagha yake na muundo makini, wanaweza kuwa na uhakika kwamba watamsikiliza mzungumzaji mwenye kipawa katika kipindi cha mahubiri haya ya saa moja. Katika sura ya 5 hadi 14 sura ya 1, aya ya 5 hadi 14 , mwandishi anatoa mfululizo wa nukuu kutoka Agano la Kale. Hili pia huchangia kupata usikivu wa makini anapowasiliana na wasikilizaji wake kwamba watakuwa wakimsikiliza msemaji mwenye mamlaka, mtaalamu wa maneno matakatifu ya Mungu, na, kwa hiyo, mtu anayeelekea kuwafungulia maneno ya Mungu kwa uhakika.

Katika sura ya 2, mstari wa 1 hadi wa 4, mwandishi anatoa kwa uwazi hitimisho kutoka kwa hoja hii ya ufunguzi, ambayo inasikika kama neno kuu la mahubiri kwa ujumla, anapowaita wasikilizaji kuendelea kuzingatia ujumbe wa Kristo ambao wamesikia na sio kupepesuka. Katika ufunguzi huu, tunapata sylogism hii muhimu. Mungu alizungumza nasi kwa mwana.

Mwana huyu ni mkuu sana kuliko malaika. Kwa hiyo, ni jambo la haraka sana kwamba tusikilize ujumbe unaonenwa kupitia mwana kuliko ilivyokuwa kwa vizazi vya zamani kuhudhuria ujumbe ambao Mungu alitoa kupitia malaika. Kufikia karne ya kwanza, malaika walifikiriwa kuwa walikuwa muhimu katika kupeleka sheria ya Mungu, Torati, kwa Musa.

Mwandishi anabishana kwamba ujumbe ulionenwa katika Mwana unadai uangalifu zaidi, utii zaidi, na kujitolea kwa bidii zaidi kuliko hata Torati, sheria ya Musa ilihitaji kwa wale ambao ilikuwa imesemwa kwao. Tutakumbuka hoja hii kubwa zaidi ambayo mwandishi anaijenga katika 1:1 hadi 2:4 tunapoingia katika uchambuzi wa karibu wa kifungu kwa mstari. Katika pingamizi la mwanzo katika sura ya 1, mstari wa 1 hadi 2, tunasikia kauli hii ya ufunguzi ya sauti.

Kwa vipande vingi na kwa njia nyingi, Mungu zamani alizungumza na babu zetu katika manabii, lakini mwisho wa siku hizi, alisema nasi kwa mtoto. Katika wasilisho la awali, tuligundua upingamizi unaoundwa hapa. Kuna vipengele vitatu katika mstari wa kwanza ambavyo vimeshabihiana katika mstari wa pili, na vyote vinasimama kinyume kimoja na kingine.

Mungu alikuwa akizungumza zamani sana kinyume na sasa mwishoni mwa kipindi hiki cha wakati. Mungu alikuwa akizungumza na mababu. Mungu sasa anazungumza nasi.

Mungu alizungumza kupitia wajumbe wenye heshima lakini wa hali ya chini, manabii. Mungu amesema hivi karibuni kupitia mwanae. Kuna nguvu ya balagha katika kila jozi hizi zinazopingana, kama mwandishi atakavyoendelea kueleza.

Kwanza kabisa, Mwana ana hadhi kuu kuliko manabii. Yale yanayowasilishwa kupitia mwana, kwa hiyo, yana mvuto mkubwa zaidi na yanaamuru uangalifu zaidi na utii. Yale yaliyonenwa zamani sana yana umuhimu, bila shaka, kama maneno ya kimungu, lakini yale yanayonenwa wakati huu ni ya wakati mkuu zaidi kwa sababu yalisemwa kwa wasikilizaji hawa, na kuinua wajibu wao wa kuitikia vyema yale ambayo Mungu alikuwa amesema.

Kipengele kimoja katika sentensi ya ufunguzi hakina mwenza katika kifungu cha pili cha kupingana, yaani, ukweli kwamba kile kilichozungumzwa rasmi kilizungumzwa katika vipande vingi na kwa njia nyingi. Hii inatoa dokezo, hata hivyo, kwa hermeneutic ya mwandishi wakati mwandishi anapochunguza Agano la Kale kwa vipande vingi na njia ya kimungu ya ufunuo wa Mungu uliotawanyika katika historia takatifu ya Israeli na kuwaleta pamoja katika njia ya kaleidoscopic katika usomaji unaozingatia Kristo wa maneno haya. Sehemu iliyosalia ya sura ya 1, aya ya 5 hadi 13, inatoa fursa nzuri ya ufunguzi katika suala hili, ikitoa baadhi ya vipande hivi vingi vya ufunuo kutoka 2 Samweli, Zaburi, na Kumbukumbu la Torati kwa njia ya kaleidoscopic ili kuonyesha jinsi vipande hivi vingi vinavyokusanyika pamoja katika neno moja la kimungu lililolengwa lililonenwa na kutimizwa katika Kristo.

Kifungu cha ufunguzi cha Waebrania kinasema mambo ya kuvutia sana juu ya Mwana na inatupa ushuhuda wa mapema sana wa Kikristo wa kufikiria juu ya Yesu kabla ya kupata mwili. Kama msingi wa aya hii, hata hivyo, tunahitaji kuangalia mapokeo ya hekima ya Kiyahudi kutoka kwa Mithali hadi kipindi cha kati ya maagano kama nyenzo ghafi ambayo mwandishi wa Waebrania anatumia anapofikiria juu ya kazi ya Mwana kabla ya kufanyika mwili. Hili linaanza na ubinafsishaji wa hekima kama Bibi Hekima katika Mithali sura ya 8. Bibi Hekima anatoa hotuba hapo, na anasema, Mungu alipoziumba mbingu, mimi nilikuwepo.

Alipofanya mduara juu ya uso wa vilindi vya maji, alipoziimarisha mbingu juu, alipoziweka chemchemi za vilindi vya maji, alipoiwekea bahari mpaka wake, ili maji

yasivuke amri yake, alipoiweka misingi ya dunia, ndipo nalikuwa karibu naye kama fundi stadi, na kila siku nilikuwa furaha yake, nikiufurahia ulimwengu daima, nikiufurahia ulimwengu. Katika shairi hili la kale kabisa kuhusu hekima, tunapata wazo kwamba Mungu alikuwa na mshirika katika uumbaji, kwamba kulikuwa na umbo kando ya Mungu Mungu alipoumba mbingu na dunia. Wazo la hekima kama mshirika wa Mungu katika uumbaji linaendelea , na kisha Mithali huchukua mapokeo ya hekima ya Kiyahudi na kuyaendeleza.

Tunaona maendeleo haya, kwa mfano, katika kitabu kinachojulikana kama Hekima ya Sulemani. Haya yalikuwa maandishi ya Kiyahudi yaliyotungwa kwa Kigiriki mahali fulani katika ughaibuni wa Mediterania katika miongo ya mapema ya karne ya kwanza BK. Mwandishi wa kifungu hiki pia anathibitisha kwamba hekima ilishiriki katika uumbaji wa Mungu wa ulimwengu.

Hekima ndiye aliyeumba vitu vyote, naye alikuwako pamoja na Mungu wakati Mungu alipoumba ulimwengu. Hekima inasifiwa kwa kuchukua sehemu katika utawala unaoendelea na kudumisha utaratibu ulioundwa. Yeye hufanya upya vitu vyote huku akibaki ndani yake, mwandishi anasema, na anaamuru mambo yote vizuri.

Kauli pia zinatolewa kuhusu asili ya hekima na tabia ya hekima, zikienda zaidi ya chochote tunachopata katika Mithali. Kwa mfano, tena katika Hekima ya Sulemani 7, tunasoma kwamba hekima ni, nukuu, uakisi wa nuru ya milele na sura ya wema wa Mungu. Kwa hiyo hekima inaonwa kuwa kielelezo cha tabia ya Mungu mwenyewe na pia kama mtu mpatanishi kati ya Mungu na uumbaji, si tu katika tendo la uumbaji lenyewe, bali katika kudumisha kwa kuendelea utaratibu wa uumbaji wa Mungu, hivi kwamba leo na kesho na keshokutwa hutegemea kwa njia fulani hekima inayoendelea kufanya kazi pamoja na Mungu.

Pia, katika kutafakari juu ya hekima ya kazi za Mungu, mtu alipata mwonekano wa wema na ukamilifu wa Mweza-Yote. Tamaduni kama hizi zikawa malighafi ya Ukristo katika kanisa la kwanza. Hekima, mpatanishi wa Mungu, alikuwa amepewa uso dhahiri katika nafsi ya Yesu.

Kwa hiyo, habari za maisha ya kabla ya kupata mwili wa Mwana kama wakala wa uumbaji, kama nguvu inayotegemeza, na kama kiakisi cha sura ya Mungu mwenyewe zilizajazwa kupitia ujuzi wa kitamaduni wa Kiyahudi kuhusu hekima. Mwandishi anafuata maneno yake ya ufunguzi kuhusu Mungu kunena neno la uhakika ndani ya Mwana pamoja na encomium juu ya Mwana, ambayo ni kusema, mistari michache ya kusifu, kutukuza, na kupanua juu ya heshima ya Mwana. Kwa upande mmoja, hii hutumikia moja kwa moja kusudi la kukuza umuhimu wa neno lililolenwa katika Mwana , kwa maana heshima ya mjumbe ina athari kwa heshima kutokana na ujumbe.

Pili, hata hivyo, inatupa pia madirisha muhimu ya jinsi Wakristo wa mapema walikuwa wakifikiria juu ya Kristo. Na hivyo, twasoma, Mungu alisema katika Mwana ambaye alimweka kuwa mrithi wa vitu vyote, ambaye kupitia yeye aliumba enzi pia, ambaye ni chapa kamili ya utukufu wake na chapa ya nafsi yake, akichukua yote kwa neno la uweza wake. Alipokwisha kufanya utakaso wa dhambi, aliketi mkono wa kuume wa ukuu katika mahali palipoinuka.

Dai la kwanza ambalo limetolewa hapa kwa niaba ya Mwana ni kwamba Mungu alimteua kuwa mrithi wa vitu vyote. Katika taarifa hiyo, inaonekana kwamba mwandishi anatumia lugha ya Zaburi ya 2, ambayo ilikuwa mojawapo ya zile zinazoitwa zaburi ya kifalme pamoja, kwa mfano, Zaburi 45, 46, na 110. Zaburi hizi za kifalme zilitungwa ili kusherehekea mfalme wa kizazi cha Daudi au warithi wowote wa Daudi wakiwa wafalme wa kizazi cha Daudi.

Katika karne nyingi baada ya uhuru wa Yudea kufikia kikomo mwaka wa 586 KK kwa ushindi wa Wababiloni wa Yerusalemu, zaburi hizi zilianza kusomwa kwa nia ya kurejeshwa kwa utawala wa kifalme wakati ujao. Zikawa zaburi za kimasiya. Wayahudi walipoendelea kukariri zaburi hizo, waliendelea kudumisha tumaini kwamba siku moja Mungu angerudisha ufalme kwa Israeli.

Zaburi hizi za kimasiya ni muhimu sana kwa tafakari ya Wakristo wa mapema juu ya Yesu, na tutaona kote katika Waebrania jinsi mwandishi huyo, hasa, anavyoendelea kuzichimba anapokuza ufahamu wake na kuwasilisha ufahamu wake juu ya Yesu. Katika Zaburi ya 2, mstari wa 8, Mungu anaonyeshwa kama msemaji, na anamwambia mfalme wa Daudi, niombe, nami nitakupa mataifa kuwa urithi wako, na miisho ya dunia kuwa milki yako. Katika kusema juu ya Yesu kuwa mrithi wa vitu vyote, mwandishi anamtambulisha Yesu, au mwana, kuwa ndiye ambaye ahadi hii, ahadi hii ya kimasiya, imetolewa, na hivyo anashiriki kutazamia si tu kwa ufalme wa Israeli kupewa mwana, bali mamlaka yote juu ya dunia kupewa mwana.

Kwa nini azingatie hivi hadhi ya mwana? Katika mahubiri yote, tutampata mwandishi akijenga juu ya kile anachoeleza katika sura hii ya ufunguzi kama. Kwanza, anawaahidi wasikilizaji au kuwakumbusha wasikilizaji kwamba wao wenyewe watakuwa na sehemu katika heshima ya mwana. Ambapo Yesu amekwenda, watafuata. Heshima ambayo mwana amewekezwa itamwagika kwa wana na mabinti wengi pia.

Kwa hivyo, kuzingatia hadhi ya ukamilifu wa mwana pia, kwa sehemu, ni dawa ya fedheha ambayo imewapata wana na mabinti wengi, kuwahakikishia kwamba kuwaaibisha jirani zao sio neno la mwisho juu ya thamani yao, lakini badala yake Mungu atakuwa na neno la mwisho juu ya thamani yao watakapoingia katika urithi uleule ambao Yesu ameingia. Mwandishi pia atatumia hadhi ya mwana katika maonyo yake kwa kusanyiko dhidi ya kuvunja imani na Yesu. Hiyo ni kusema, kadiri hadhi ya yule ambaye wangemtukana kwa kujitenga na mkutano wa Kikristo kwa ajili

ya urafiki na ulimwengu, ndivyo hatari ya matokeo ambayo yangewapata kwa kumkasirisha mtu kama huyo ni kubwa zaidi.

Kwa hivyo, mwandishi anapoendelea kupanuka juu ya hadhi ya kuinuliwa ya mwana, anaendelea kusesitiza umuhimu wa kuitikia Yesu huyu ipasavyo katika wakati huu. Dai la pili ambalo mwandishi anatoa kuhusu mwana ni kwamba kupitia yeye, Mungu pia aliumba au aliumba enzi. Hapa ni sehemu moja hasa ambapo mila za hekima hulisha Ukristo wa mapema wa Kikristo.

Yale yaliyosemwa hapo awali kuhusu hekima kuwa mshiriki au wakala wa Mungu katika uumbaji sasa yanasemwa juu ya Mwana. Ni kupitia mwana Mungu aliumba ulimwengu. Ni mwana ambaye alikuwa wakala katika uumbaji.

Mtu anaweza kulinganisha jambo hili na yale anayopata katika Wakolosai katika sura ya kwanza, ambapo Paulo anasema kwamba Yesu ni mzaliwa wa kwanza wa viumbe vyote kwa sababu katika yeye vitu vyote viliumbwa mbinguni na vilivyo juu ya nchi, vinavyoonekana na visivyoonekana, ikiwa ni viti vya enzi au usultani au watawala au mamlaka, vitu vyote viliumbwa kwa njia yake na kwa ajili yake. Mtu anaweza pia kulinganisha kile tunachopata katika Waebrania na mistari ya mwanzo ya injili ya nne, ambapo tunasoma kwamba mwanzo ulikuwa neno, na neno lilikuwa kwa Mungu, naye neno alikuwa Mungu. Hapo mwanzo alikuwako kwa Mungu.

Vyote vilifanyika kwa huyo, wala pasipo yeye hakikufanyika hata kitu kimoja. Kwa hivyo, mwandishi wa Waebrania anashiriki katika mazungumzo haya makubwa zaidi ya Kikristo ya mapema kuhusu mwana kama wakala wa Mungu katika uumbaji, ambapo tunaona mwelekeo ulioenea basi wa kutumia mapokeo ya hekima ya Kiyahudi kuendeleza Christology. Dhahiri katika dai hili kuhusu mwana ni ujuzi wa jumla kuhusu kile ambacho muumba anadaiwa.

Wale ambao wameumbwa, ambao wamepokea zawadi ya kuwa yenyewe, wana deni la kila kitu kwa yule aliyewapa zawadi hii. Hii ndiyo kanuni ya msingi ya kimaadili ambayo si Myahudi pekee bali pia Mmataifa angeikubali kwa urahisi. Aristotle mwenyewe angesema katika maadili yake ya Kinikomaa kwamba kwa sababu ya jukumu la Mungu katika kuwaumba wanadamu, tunawiwa nao ibada zote ambazo tunaweza kutoa.

Dai la tatu ambalo mwandishi anatoa kuhusu Mwana ni kwamba yeye ni mng'aro au mng'ao wa utukufu wa Mungu na chapa halisi ya kuwa Mungu. Hapa pia, tunapata mapokeo ya hekima, hasa yale tunayosoma katika Hekima ya Sulemani, yakilisha Ukristo wa mapema. Mwandishi wa Hekima ya Sulemani alizungumza juu ya hekima kama sura ya wema wa Mungu, kama kielelezo kamili cha tabia ya Mungu.

Hii sasa inatumika kwa mwana. Ni katika Yesu ambapo mtu huona kikamilifu sanamu au chapa za muhuri wa Mungu, kana kwamba ni. Hii pia inahusiana kwa upana na hotuba ya Kikristo ya mapema.

Kwa mfano, tena katika Injili ya Yohana, sura ya 14, mstari wa 9, Yesu anasema, ikiwa umeniona mimi, umemwona Baba. Au, kama Paulo alivyoandika katika Wakolosai 1:15, Kristo ni mfano wa Mungu asiyeonekana. Kwa mara nyingine tena, mwandishi wetu anashiriki mwelekeo mpana wa Kikristo wa kutazama mapokeo ya hekima ili kuzungumza juu ya umuhimu wa Yesu huyu kama, kwa kweli, uwakilishi unaoonekana wa Mwenyezi.

Dai lingine linalotolewa kwa niaba ya Kristo ni kwamba yeye huvumilia mambo yote kwa neno lake lenye nguvu. Kwa kustahimili mambo yote, mwandishi hapa anazungumza juu ya kudumisha vitu vyote, kuendelea kubeba vitu vyote kwa neno lake lenye nguvu. Tuliona hili likiakisiwa katika Hekima ya Sulemani katika dai lililotolewa kwa niaba ya Bibi Hekima, ambaye hufanya upya vitu vyote na kudumisha vitu vyote kwa neno lake.

Pia tunaona dai kama hilo lililotolewa katika Wakolosai 1:17, kwamba vitu vyote vimethibitishwa ndani yake. Mambo yote yanaimarishwa katika Kristo. Hivyo, tena, mapokeo ya hekima hufahamisha masadikisho ya Wakristo wa mapema kuhusu yale ambayo Mwana alikuwa akifanya kabla ya kupata mwili akiwa Yesu.

Mwandishi anahamia hapa kwa utimilifu mkubwa wa mwana kwa nguvu ya kupata kwake mwili. Alifanya utakaso wa dhambi. Hii, kwa bahati, ni kipengele kingine cha encomium juu ya Yesu katika Wakolosai 1, ambapo katika mstari wa 14, tunasoma, "...ambaye ndani yake tuna ukombozi, masamaha ya dhambi." Inafaa kwa utangulizi wa hotuba kutambulisha mada kuu ambazo zitajadiliwa katika sehemu ya hotuba yenyewe.

Hiki ndicho hasa anachofanya mwandishi, kwa kuwa namna na matokeo ya dhabihu ya Yesu, kufanya kwake utakaso kwa ajili ya dhambi, itakuwa mada kuu ya sura kuu za mahubiri haya, yaani sura ya 7 hadi 10. Mwandishi pia anaweka hapa, kwa hila kabisa, ukumbusho mwingine wa deni ambalo wasikilizaji wanadaiwa na mfadhili wa aina hiyo. Yesu huyu, ambaye kama mwana kabla ya kupata mwili alikuwa muumba na mlezi wa ulimwengu, lakini kama mwana aliyefanyika mwili alikuwa mkombozi wa kila mmoja wao, ambaye aliwarudisha kwa Mungu kwa gharama hiyo binafsi kwake.

Mwandishi anafuata hili haraka kwa ukumbusho wa mahali Yesu alipo sasa. Alipokwisha kufanya utakaso wa dhambi, aliketi mkono wa kuume wa ukuu katika mahali palipoinuka. Mwandishi hapa anachora kwenye lugha ya Zaburi 110, mstari wa kwanza ambao ulikuwa ni andiko muhimu katika kanisa la kwanza.

Bwana alimwambia Bwana wangu, keti mkono wangu wa kuume, hata niwaweke adui zako chini ya miguu yako. Ni jambo la kustaajabisha kwamba Zaburi ya 110 ni zaburi nyingine ya kifalme, ambayo mwanzoni iliandikwa kama zaburi kuhusu, hata iliyosemwa na, mfalme wa kizazi cha Daudi. Kwa hivyo, inakuwa rasilimali muhimu ya kimasih katika karne zifuatazo kutoweka kwa ufalme wa Daudi na uhuru wa Yudea.

Maandiko kama Zaburi ya 110 humpa mwandishi habari kuhusu kazi ya Mwana baada ya huduma ya kidunia ya Yesu, kama vile mapokeo ya hekima yanavyotoa habari za kipindi cha kabla ya kupata mwili. Ukumbusho wa ufunguzi wa kuinuliwa kwa Mwana, ambaye, kama Masihi aliyesulubiwa, pia alitengwa zaidi, kudhalilishwa, na kuteswa, ni mada ambayo itakuwa na jukumu muhimu katika mahubiri haya yote. Hiyo ni kusema, aibu katika ulimwengu huu unaoonekana, wa muda sio onyesho la thamani ya mtu katika umilele.

Na njia ambayo Mwana alichukua kupitia kutengwa na aibu ndiyo njia iliyomleta hadi mahali pa heshima ya juu katika ulimwengu katika mahakama ya Mungu. Hili litasaidia, hata tangu mwanzo, kuwakumbusha wasikilizaji kwamba njia iendayo kwenye heshima kuu zaidi inaweza kweli kuwa ile njia ya kustahimili fedheha ya muda, njia ambayo wao wenyewe wamekuwa wakiipita sasa kwa muda fulani. Na tena, kuwakumbusha wasikilizaji juu ya hadhi iliyoinuliwa ya Mwana inawakumbusha kwa ukamilifu juu ya matokeo kwa wote ambao hawajaingia au kuchaguliwa kubaki katika uhusiano wa mlinzi na Mwana huyu, matokeo ambayo mwandishi atayaweka wazi mwishoni mwa sura ya 1 anaponukuu Zaburi ya 110 mstari wa 1 kwa ukamilifu, "Keti kwenye miguu yangu ya kuume mpaka niwafanye adui zako kuwa chini ya miguu yako." wakati ule ule wa pendeleo la kuunganishwa na mtu aliyetukuka hivyo lakini pia matokeo ya kujitenga na sura hiyo, ya kutenda kwa namna ambayo mtu anajiona kuwa adui wa Mwana badala ya kuwa mshiriki mwaminifu wa nyumba ya Mwana.

Mwandishi anafunga maneno yake ya ufunguzi kuhusu ukuu, hadhi, na mafanikio ya Mwana kwa taarifa kuhusu heshima ya jamaa ya Mwana kuhusiana na malaika. Anazungumza juu ya Mwana kuwa mkuu zaidi kuliko malaika kwani jina ambalo amerithi linajulikana zaidi kuliko lao. Hii inazua swali la kwa nini mwandishi sasa ameanza kuzingatia malaika. Tukikumbuka mahali ambapo mwandishi anaenda, yaani sura ya 2:1 hadi 4, na himizo hilo, tutajua jibu la swali hilo.

Mwandishi anaweka heshima kuu ya Mwana kuhusiana na malaika kwa ajili ya kutaka itikio la kujitolea zaidi kwa neno lililonenwa na Mungu katika Mwana kuliko jibu linalodaiwa na neno lililonenwa kupitia kwa malaika. Tunahitaji kutulia kidogo na kufikiria juu ya malaika katika Dini ya Kiyahudi ya awali ili kufahamu usuli wa taarifa ya mwandishi hapa na kauli atakazoendelea kuzitoa katika sehemu iliyosalia ya sura hii. Malaika, bila shaka, wanajulikana katika maandiko yote ya Kiyahudi kuwa sehemu ya msafara wa Mungu wa mbinguni.

Wao ni watumishi wa Mungu, mawakala wa Mungu wanaofikisha ujumbe wa Mungu, na wanaweka hukumu na adhabu za Mungu juu ya wakosaji. Mara nyingi huonekana wakiingilia kati ili kuwalinda watumishi wa Mungu na wateja wa Mungu. Malaika pia huonekana mara kwa mara katika vitabu vyote vya kihistoria au vitabu vya kipindi cha Hekalu la Pili, wakipigana dhidi ya maadui wa Israeli kama jeshi la mbinguni.

Jukumu moja mahususi la malaika linaloendelea katika kipindi cha hekalu la pili ni jukumu lao kama wapatanishi wa maombi ya watu wa Mungu, wapatanishi wa upendeleo wa kimungu, wa majibu ya maombi. Malaika wakuu husimama katika uwepo wa Mungu. Kwa kweli, mara nyingi wanasemwa kama malaika wa uwepo.

Kwa hiyo, wanaanza kuonekana kuwa wamejiweka vizuri ili kupata kibali cha Mungu kwa wateja wa Mungu ambao wameondolewa zaidi na Mungu katika ulimwengu wa kidunia. Inafikiriwa zaidi kwamba malaika huelekeza maombi ya wenye haki kwa Mungu. Tunaweza kupata hili katika vitabu visivyo vya kisheria kama vile Enoko wa Kwanza, Tobiti, au katika kitabu cha Ufunuo.

Kazi za ukuhani zinaanza kuhusishwa na malaika wakati makao ya Mungu mbinguni yanapozidi kutazamwa kuwa hekalu la mbinguni. Malaika wanakuwa makuhani na wahudumu wa nyua za hekalu la mbinguni, ambalo huduma ya Lawi na uzao wake itakuwa kielelezo chake duniani. Usemi wa kushangaza zaidi wa hili unatoka katika Agano la Lawi, mojawapo ya agano la wazee kumi na wawili ambayo huenda lilitungwa katika karne ya kwanza KK.

Hapo tunasoma, hapo pamoja naye, pamoja na Mungu, wako malaika wakuu wanaomtumikia na kutoa dhabihu za upatanisho kwa Bwana kwa niaba ya dhambi zote za ujinga za wenye haki. Wanamtolea Bwana harufu ya kupendeza, sadaka ya busara na isiyo na damu. Hili lina umuhimu fulani kwa Waebrania.

Katika karne ya kwanza BK, wasikilizaji wanaweza kufikiria malaika, Musa, na makuhani Walawi kama, kwa namna fulani, wapatanishi wote wa upendeleo wa Mungu na walindaji wa msaada wa kimungu kwa watu wa Mungu. Kwa hiyo, mwandishi wa Waebrania anawaweka wote watatu pamoja anapolinganisha malaika wa kwanza, kisha Musa, kisha makuhani Walawi na Kristo, akionyesha kwamba wapatanishi wote ni wanyonge kwa kulinganishwa na Yesu, kuhani wetu mkuu. Jukumu lingine muhimu linalohusishwa na malaika kuongezeka wakati wa kipindi cha hekalu ni jukumu la wapatanishi wa Torati.

Katika barua ya Paulo kwa Wagalatia, kwa mfano, Paulo anaandika, kwa nini basi sheria? Iliongezwa kwa sababu ya makosa mpaka aje mzao ambaye ahadi hiyo ilikuwa imepewa. Na iliwekwa na malaika na mpatanishi. Wazo hilo hilo linaonyeshwa katika kitabu cha Matendo ya Mitume, katika hotuba ya Stefano katika Matendo sura ya 7. Stefano anasema Musa ndiye aliyekuwa katika kutaniko jangwani pamoja na

malaika aliyesema naye katika Mlima Sinai na babu zetu, naye akapokea maneno yenye uhai ili kutupa sisi.

Stefano anazungumza kisha tena kuelekea mwisho wa mahubiri yake, akisema kwamba ninyi ndio mnapokea sheria kama ilivyoamriwa na malaika, na bado hamjaishika. Usuli huu pia ni muhimu kwa Waebrania kwa sababu katika Waebrania sura ya 2 mstari wa 2, mwandishi atazungumza juu ya neno lililolenwa kupitia malaika, ambalo kwa hilo anamaanisha waziwazi agano la Musa, sheria ambayo ilitolewa sasa si na Mungu moja kwa moja, bali na wapatanishi wa Mungu na wajumbe, malaika. Madai ya mwandishi katika sura ya 1, mstari wa 4 kwamba mwana kwa kiwango kikubwa zaidi kuliko malaika kwa vile jina ambalo amerithi ni kubwa kuliko lao linakuwa mahali pa kuanzishwa kwa safu ya manukuu ya kimaandiko katika sehemu iliyobaki ya sura ya 1. Mara nyingi hupuuzwa kwamba dondoo hizi huendeleza mfululizo wa hoja za kuunga mkono dai la mwandishi, si kwamba mwana yeyote angepinga kwa uzito zaidi katika hadhira.

Tunapaswa kusoma sura hii bado kama mwandishi akijenga maelewano na hadhira yake badala ya mwandishi kuingia katika mambo ya mzozo na hadhira yake. Uchungu wa yote anayosema mwandishi katika sura ya 1 utakuja katika sura ya 2 mstari wa 1 kufuatia yake kwa hiyo. Mfuatano huu wa nukuu za kimaandiko unaangukia katika sehemu tatu za mabishano.

Ya kwanza iko katika mstari wa 5 na 6, ya pili inaenea hadi mstari wa 7 hadi 12, na ya tatu katika mstari wa 13 na 14. Katika block ya kwanza, tunasoma, kwa maana ni yupi kati ya malaika wake ambaye Mungu amewahi kumwambia, Wewe ni mwanangu, leo nimekuzaa. Na tena, Nitakuwa kwake baba, naye atakuwa kwangu mwanangu.

Mwandishi hapa ananukuu Zaburi ya kwanza ya 2 mstari wa 7 na kisha 2 Samweli sura ya 7 mstari wa 14, zote mbili ambazo ni maandiko ambayo ni moyo wa itikadi ya kifalme ya Daudi. Yamekuwa, hata hivyo, maandiko ya kimasihi kwani Israeli kwa ujumla imeendelea kufanya kazi chini ya utawala wa Mataifa, ikitarajia siku ambayo Mungu angeweza kurejesha uhuru wa Yudea na utawala wa kifalme huru, ikiwezekana kutoka kwa nyumba ya Daudi. Mwandishi wa Waebrania anachukulia kwamba wasikilizaji wake watakubali kusoma kifungu kama Zaburi 2 au 2 Samweli 7 14 kimasiya na hasa kama ilivyosemwa kuhusu mwana, Yesu.

Ufunguzi huu pia unaunda ujumuishaji nadhifu na Sura ya 1, mstari wa 13; Mstari wa 5 na Mstari wa 13 unafungua kwa swali lile lile la balagha: ni malaika yupi ambaye Mungu aliwahi kusema? Hatua ya pili katika hoja hii inahusisha utofauti wa Kumbukumbu la Torati 32, mstari wa 43. Kama mwandishi aandikavyo, lakini anapomwongoza tena mzaliwa wa kwanza katika eneo linalokaliwa na watu, asema, na waache malaika wote wa Mungu wamwabudu. Andiko hili linajulikana kutoka kwa wimbo wa Musa katika Kumbukumbu la Torati 32.

Kuna tofauti fulani ya kuvutia, hata hivyo, katika maandishi ya Kumbukumbu la Torati 32 mstari wa 43. Maandishi ya Wamasora, ambayo tafsiri zetu nyingi za Kiingereza za Agano la Kale hutegemea, hayana kifungu hiki hata kidogo: basi malaika wote wa Mungu wamwabudu. Katika Septuagint, tafsiri ya Kigiriki ya Agano la Kale ya sasa katika karne ya kwanza, inasomeka, basi wana wote wa Mungu wamwabudu.

Katika Waebrania, ni basi malaika wote wa Mungu wamwabudu. Inawezekana kwamba mwandishi wetu alibadilisha maandishi kidogo ili kuendana vyema na ulimwengu ambao yeye na wasikilizaji wake wanathibitisha. Kuzungumza juu ya wana wengi wa Mungu kunaweza kuwa na maana katika muktadha wa Kumbukumbu la Torati na Israeli la kale.

Katika kipindi cha Hekalu la Pili na Agano Jipya, hata hivyo, maandishi wa Kiyahudi walikuwa na uwezekano mdogo sana wa kusema juu ya wana wa mbinguni wa Mungu au viumbe vingine vinavyowezekeka vya uungu. Kwa hivyo, kutafsiri hili kumaanisha malaika kungekuwa na maana zaidi. Tukio hili linafanyika lini, hata hivyo? Malaika wa Mungu watamwabudu Mwana lini? Hii inatuhitaji tufikirie kidogo zaidi kuhusu neno la Kiyunani oikumene linamaanisha nini katika muktadha huu.

Ni eneo gani hili linalokaliwa ambalo Mwana analetwa tena? Hapa, kuangalia mbele kwa matumizi ya pili ya neno hili katika Waebrania sura ya 2 mstari wa 5 ni msaada kwa sababu oikumene ni pale maalum kama ulimwengu ujao, oikumene ujao. Katika muktadha huu, basi, mwandishi hatazamii ulimwengu wa kidunia, ulimwengu wa kimwili unaokaliwa, lakini badala yake ulimwengu mwingine, ulimwengu wa ng'ambo, ulimwengu wa kiungu. Huu ndio ulimwengu unaokuja kuhusiana na mwandishi na wasikilizaji wake kwa vile bado hawapo katika eneo hilo.

Lakini kutokana na mtazamo mwingine, ulimwengu huo tayari upo nje ya dunia inayoonekana na mbingu zinazoonekana. Katika tafsiri ya Septuagint ya Zaburi, mbingu na dunia zimesemwa kuwa za kutisha na zinazoweza kuondolewa. Maneno ya Kigiriki ouranoi , mbingu, na gei , dunia, yanatumiwa katika maana hii.

Lakini neno la Kigiriki oikumene katika tafsiri ya Kigiriki ya Zaburi linafafanuliwa mfululizo kuwa lisilotikisika. Mwandishi wa Waebrania anaonekana kuchukua dokezo lake basi kutoka kwa tofauti zilizofanywa kati ya mbingu na dunia na oikumene katika tafsiri ya Kigiriki ya Zaburi. Mwandishi wa Waebrania angeunganisha ulimwengu usiotikisika na ulimwengu wa kimungu kinyume na ulimwengu uliombwa ambao umekusudiwa kutikisika na kuondolewa.

Kwa hiyo, Waebrania 1:6 inahusu kurudi kwa Kristo katika ulimwengu wa kimungu, ambao aliuacha katika umwilisho wake. Kurudi kwake basi ni wakati wa kutukuzwa kwake, kutia ndani kuketi kwake kwenye mkono wa kuume wa Mungu. Ingawa mwana alikuwa na hadhi kubwa kuliko malaika kabla ya kufanyika kwake mwili, kurudi kwake kwa ushindi kulikuwa ni tukio la kusherehekea kuinuliwa kwake upya,

huku malaika wakianguka kifudufudi mbele yake ili kukiri heshima yake kuu baada ya utii wake hadi kifo na utoaji wake kwa ajili ya ukombozi wa wanadamu.

Mwandishi anaanza hoja ya pili ya hoja katika mwendo wa manukuu ya kimaandiko ambayo tunaanza kukutana nayo katika Waebrania 1:7. Aandikapo, kwa habari ya malaika kwa upande mmoja, Mungu asema, yeye afanyaye roho za malaika zake na wahudumu wake kuwa miali ya moto. Lakini kwa habari ya Mwana, kiti chako cha enzi, Ee Mungu, ni cha milele na milele, na fimbo ya ufalme wako ni fimbo ya haki. Umependa haki, na una uasi.

Kwa sababu hiyo, Mungu wako amekupaka mafuta kwa mafuta ya furaha kuliko wenzako. Mwandishi anaona katika zaburi hii ya kifalme, Zaburi 45, kibali cha kuthibitisha kuinuliwa kwa mwana juu ya viumbe wengine wa mbinguni, wenzake. Lugha ya upako hapa inafaa sana, kwa utawala wa Masihi lakini pia kwa nafasi na hadhi yake ya ukuhani, kwani mwandishi atakuza urefu mkubwa kupitia mahubiri yake.

Sio tu Yesu kama mfalme, lakini hata zaidi, Yesu kama kuhani wetu mkuu. Mwana ni wa kudumu, ametawazwa milele, kama andiko hili la zaburi linavyotoa ushahidi. Mwandishi anadokeza, kwa upande mwingine, kwamba malaika wanaruka zaidi .

Wanaweza kugeuzwa kuwa upepo au miali ya moto kufanya agizo la Mungu. Lakini mtoto ni wa kudumu, wa kuaminika, na hawezi kubadilika. Tofauti hii inajitokeza kwa nguvu zaidi katika nukuu inayofuata ya kimaandiko.

Na wewe, Bwana, tangu mwanzo uliweka misingi ya dunia, na mbingu ni kazi za mikono yako. Hawa wataangamia, lakini wewe unabaki. Hawa wote watachakaa kama vazi, na kama vazi utawakunja; kama vazi, watabadilishwa.

Lakini wewe ni yule yule, na miaka yako haitaisha kamwe. Andiko hili, Zaburi 102 , awali ni sehemu ya zaburi ya kusihi kwa Mungu kwa ajili ya ukombozi, kwa sehemu ikilinganisha maisha mafupi ya mwombaji na miaka isiyo na mwisho ya Mungu. Kama vile mwandishi wa Waebrania alivyonukuu aya hizi, hata hivyo, mwandishi anaangazia tofauti kati ya ulimwengu unaoonekana, mbingu na dunia, na jua.

Eneo la nyenzo ni la muda. Imekusudiwa uangamivu kama vile vazi linavyochakaa na kubadilishwa au kama vazi linavyokunjwa. Lakini jua hudumu milele.

Wewe ni sawa kila wakati, na miaka yako haitaisha. Hii inahusiana na hoja ya mwandishi kwa njia mbili muhimu. Kwanza, jua ndilo linalodumu.

Kuunganishwa na jua ni uhusiano na kile ambacho ni muhimu kwa umilele. Chochote ambacho mtu anaweza kupata au kupoteza katika uumbaji huu unaoonekana ni muhimu kwa muda mfupi. Hii itaathiri uchaguzi wa hadhira katika muktadha wao.

Je, kwa ajili ya faida ya muda mfupi, kweli wataacha kumshika yule anayeweza kuwapa faida kwa umilele? Inafaa pia kwa hoja ya mwandishi kwamba tabia ya jua isiyobadilika hulifanya jua liwe la kutegemewa sana. Hii inajitokeza kwa njia ya hila hapa, lakini kikamilifu zaidi, itatoka katika Waebrania 13 mstari wa 8. Hapa, ingawa, mwandishi anaposema ninyi ni wale wale, ni katika muktadha wa kusema kwake kitu sawa na wewe ni mara kwa mara. Kwa mfano, Dio Chrysostom, mwanasiasa na mwanafalsafa wa Ugiriki mwishoni mwa karne ya kwanza na mwanzoni mwa karne ya pili, aliandika hotuba kuhusu kutoaminiana.

Katika hotuba hii, aliorodhesha sababu za kwa nini hatuwezi kumwamini mwanadamu mwingine. Anaandika kwamba, nukuu, hakuna anayejua kuhusu mtu yeyote kama atabaki kama alivyo hadi kesho. Hakuna anayejua ikiwa mtu atakuwa sawa kesho kama alivyokuwa leo, na hii inaondoa uaminifu.

Mwandishi wa Waebrania, hata hivyo, tayari ameanza kutangaza kwamba jua ni msingi unaotegemeka wa kutumainiwa katika siku zijazo. Hakuna kitu ambacho uumbaji wa nyenzo unapaswa kutoa huja karibu. Hoja ya tatu ya hoja ambayo mwandishi anaifanya inakuja mwishoni mwa sura ya kwanza na aya mbili za mwisho.

Ni malaika yupi aliyewahi kumwambia, Uketi mkono wangu wa kuume, hata niwaweke adui zako chini ya miguu yako? Kuna antithesis inayodokezwa hapa. Kile ambacho hakikusemwa na malaika yeyote kilizungumzwa kwa jua katika uelewa wa Wakristo wa mapema wa Zaburi ya 110, ambayo kwa ujumla ilisomwa kama neno la Mungu lililonenwa kwa Yesu. Tayari, Yesu wa kihistoria alikumbukwa kuwa alikariri mstari huu kama maandishi ya kimasiya, ambayo wapinzani wake walikuwa wakipuuza.

Katika Marko 12, kwa mfano, tunampata Yesu akivuta Zaburi 110 na kuwauliza waandishi, ikiwa Daudi anamwita Masihi Bwana, Masihi anawezaje kuwa mwana wa Daudi? Hii tena ni zaburi ya kifalme kuhusu kutawazwa kwa mfalme wa Israeli au wa Yuda na imekuwa zaburi ya kimasiya kuhusu mfalme wa wakati ujao, Masihi. Umuhimu wa kieskatologia wa mstari huu hapa ni kuwakumbusha wasikilizaji kwamba mwana, Yesu wanayemfuata, ndiye mshindi wa nyakati za mwisho. Adui zake zote zitatiishwa chini ya utawala wake.

Hakika, wote ambao adui zao wamevunjiwa heshima hasa, wamewekwa chini ya miguu yake kama kiti cha kuwekea miguu. Mwandishi ataweka upeo huo wa eskatologia kwa uwazi kwa hadhira yake kwa kuwa upeo wa eskatologia unatangeliza mgogoro ambao anataka wahusike nao. Maadamu macho yao yanatazama mambo ya ulimwengu huu, kujitolea kwa kundi la Kikristo kunaweza kuanza kuonekana kuwa na hasara.

Macho yao yakiwa yamekazia sana siku ya kurudi kwa mwana, hata hivyo, watakuwa tayari zaidi kukubali na kufuata mpango wa mwandishi kwa ajili ya kuishi na hata mafanikio, ambayo inahusisha kuendelea kujitolea kwa ungamo la imani na kuendelea kuwekeza kwa mtu mwingine na katika ushuhuda wa Kikristo. Mwandishi anafunga kipindi hiki cha mabishano kwa swali lingine la balagha akiwataja malaika. Je! hao wote si roho watumikao na kutumwa kuwatumikia wale watakaourithi wokovu? Swali la balagha hapa tena linachukulia kuwa tayari hadhira kukubaliana na kauli za mwandishi kuhusu malaika.

Hii ni ishara nyingine kwamba mwandishi hazungumzii hapa aina fulani ya Ukristo pungufu miongoni mwa hadhira au shauku kubwa ya kuabudu malaika miongoni mwa hadhira. Malaika, kwa asili, ni watumishi wa ulimwengu, kama ilivyo asili katika jina lililopewa aina zao: malaika, angeli, wajumbe na wajumbe. Utukufu na hadhi yao ya kuwa viumbe wenye nguvu zinazopita za kibinadamu ni vielelezo tu vya utukufu na hadhi kubwa zaidi ya Yesu, ambaye sasa ametawazwa kwenye mkono wa kuume wa Aliye Juu Zaidi.

Kifungu kimoja cha maneno katika swali hili la kumalizia la balagha kinafaa kuzingatiwa kwa makini. Mwandishi anarejelea waamini kuwa wale walio karibu kurithi wokovu. Neno la Kiyunani nyuma ya wokovu ni lile linalojulikana sana, soteria, ukombozi, na wokovu.

Mwandishi wa Waebrania ana sura tofauti sana ya marejeleo ya kufikiria juu ya wokovu kuliko Wakristo wengi, haswa Wakristo wa leo. Wakristo wengi leo hufikiri kwamba wokovu ni kitu ambacho tayari kina, ambacho tayari kimefurahia. Mwandishi wa Waebrania, kama vile mwandishi wa 1 Petro, anazungumza juu ya wokovu kama wema wa siku zijazo, kama kitu kinachokuja wakati wa kuja kwa pili kwa Kristo au wakati wa kukaribishwa kwetu katika ulimwengu wa kiungu ambao Kristo ametufaa.

Kwa sababu ya marejeleo ya mwandishi hapa na matumizi yake mahususi ya ukombozi au wokovu kuzungumzia ukombozi wa mwisho, ni tatizo hasa kuanzisha wazo la kupoteza wokovu katika mjadala wowote wa theolojia ya Waebrania. Tutarejea kwa hili tunapojadili Waebrania 6:1 hadi 8 kwa undani. Mwandishi ameendeleza malengo yake kadhaa katika sura ya 1, aya ya 5 hadi 14.

Ameongeza uthamini wa msikilizaji kwa heshima ya Yesu. Amedokeza madhara ya hatari ya kushindwa kutambua heshima hiyo. Ameweka upya thamani ya muda ya uumbaji wa kimwili na unaoonekana, hivi kwamba msingi pekee thabiti wa tumaini na tumaini unabaki kuwa Mwana na si urejesho wa watazamaji wa vitu vya kimwili au heshima machoni pa jirani zao, ambao pia kwa sasa ni adui za Mwana.

Wasikilizaji wanapaswa kuwa tayari kufikiria juu ya swali hili. Je, nitamjibu Mwana huyu ili kubaki katika kibali na nisianguke katika hesabu ya adui zake? Hii ndio aina ya

swali ambalo mwandishi anaendelea kujibu. Kwa ufunguzi wa sura ya 2, mwandishi anafikia lengo la mabishano la sura ya 1. Kwa sababu ya hili, kwa sababu ya ukuu uliotukuka wa Mwana, ambao ni mkubwa sana kiasi cha kuwaacha malaika mavumbini, ni muhimu kwetu kuzingatia kwa bidii zaidi mambo ambayo tumesikia, ili tusije tukapeperuka.

Ikiwa neno lililonenwa kupitia malaika lilithibitishwa, na kila kosa na tendo la kutotii likapokea rekodi ya haki, je, tungekimbiaje ikiwa tutapuuza wokovu sana? Kwa ajili ya hili, kwa maneno haya ya utangulizi, mwandishi anabainisha waziwazi kwamba anakaribia kutoa yale ya sura iliyotangulia, na hatari ambayo anaibainisha ni hatari ya kupeperuka. Ikiwa hatutazingatia ujumbe ambao tumesikia, tutaenda mbali na njia salama. Hii inatoa rangi ya kiitikadi ya kitendo ambacho majirani wa Mkristo wangezingatia vyema.

Kile mwandishi anachowasilisha hapa ni kuteleza, ambayo majirani wasio Wakristo wangechukulia kama kurudi kwenye mstari. Ndani ya onyo hili, basi, mwandishi anajenga hoja ndogo hadi kubwa zaidi, aina ya mabishano ya kawaida sana, katika usemi wa Kiyahudi na Kigiriki-Kirumi wa kipindi hicho. Jambo dogo zaidi ni uhalali wa ujumbe ulionenwa kupitia kwa malaika, yaani Torati, na jinsi ulivyothibitishwa na Mungu na kuchukuliwa kwa uzito na watu wa Mungu, kiasi kwamba masharti ya sheria yalitekelezwa ama kwa malipo au adhabu.

Jambo kuu zaidi sasa ni ujumbe ulionenwa kwa njia ya Mwana . Ikiwa Torati, neno dogo, lilitokelezwa kwa umakini sana, je, ni kwa ukali zaidi neno lililotolewa kupitia kwa mjumbe mkuu, Mwana , litatekelezwa? Kukaa juu ya heshima ya Kristo katika sura ya kwanza, kwa hiyo, huongeza ukali wa matusi yanayotolewa kwa Kristo wakati ujumbe wake na zawadi yake vinapuuzwa. Kuonyesha kupuuza namna hiyo kwa ahadi ya injili, na hivyo kumdharau mbeba ujumbe huo, kungemweka mtu katika hatari kubwa zaidi kuliko wale walioivunja Torati.

Mchungaji anataka wasikilizaji wake wazingatie kushikilia sana injili na kuishi kwa nia ya kumheshimu Mungu na Mwanawe kuwa vipaumbele vyao kuu. Kuinuliwa kwa Yesu kumefanya kufuata ajenda hii kuwa muhimu zaidi. Mawaidha haya ya awali yanasisitiza umuhimu wa kusikia na kuitikia neno la Mungu, ambalo litakuwa jambo kuu katika sura zote nne za kwanza za mahubiri haya.

Pia inaonekana kama onyo la hatari zinazohudhuria kupuuza ukombozi mkuu na manufaa yanayotangazwa katika wosia yarudi katika sura ya 4, 6, 10, na 12. Kwa hiyo, Waebrania 2 mstari wa 1 hadi 2 unasikika kama neno kuu la mahubiri. Mwandishi anaendelea katika sura ya 2, aya ya 3 na 4, kuzungumzia kutegemewa kwa ujumbe ambao kusanyiko limepokea.

Ilinenwa kupitia kwa Mwana , lakini pia ilithibitishwa na wale walioshuhudia huduma ya Mwana aliyefanyika mwili. Na muhimu zaidi, ilithibitishwa na matendo ya Mungu

yasiyo ya kawaida katikati yao. Kwa njia hii, mwandishi huwakumbusha wasikilizaji kwamba ujumbe ambao wamepanga upya maisha yao, na kwa ajili yake wamevumilia hasara kubwa ingawa za muda, ni ujumbe wa kutegemewa.

Ni mwamba wa kujenga juu yake na sio hadithi za uwongo ambazo zilivuma kupitia jamii yao. Tunaweza kupitia, basi, nguvu ya balagha ya sehemu hii ya ufunguzi ya Waebrania 1:1 hadi 2:4. Msemaji huwaelekeza wasikilizaji kwanza kwa Mwana, juu ya utu wa Yesu mwenyewe. Sio kwamba wasikilizaji wanafikiria mambo yasiyofaa juu ya Yesu, lakini kuna uwezekano kwamba hawafikirii vya kutosha juu ya Yesu, hawafikirii vya kutosha juu ya Yesu, juu ya faida ambazo ameleta, na juu ya ahadi za faida ambazo bado zinakuja.

Pia anawalenga wasikilizaji kwenye vigingi vya juu vinavyohusika katika hali zao. Kuna mengi zaidi ya kupotea kuliko heshima yoyote ya muda au nzuri kujitolea kwao kwa harakati ya Kikristo kunaweza kuwasababishia. Pia huwalenga wasikilizaji kwenye taswira kubwa zaidi katika suala la nafasi na wakati.

Anawakumbusha wasikilizaji hali ya nyuma ya maisha yao ya kikosmolojia na kieskatologia hapa na pale. Anawakumbusha juu ya hali ya kitambo ya mbingu na dunia yenyewe, ili kuwakumbusha juu ya thamani ya chini ya kila kitu ambacho ni mali ya ulimwengu unaoonekana ili waweze kupima mbadala bora zaidi katika hali yao ya haraka na ili waweze kufanya maamuzi ambayo yatakuwa na manufaa kwa milele. Ijapokuwa mabishano yake mazito kutoka kwa Maandiko kuhusu jambo ambalo tunaweza kulichukulia kuwa la kawaida, ukuu wa jua kwa malaika, changamoto ya mwandishi wa Waebrania katika sehemu hii ya mahubiri huja kwa sauti kubwa na wazi.

Angetuuliza, je, tunatoa ujumbe unaotangazwa kupitia jua mahali pake katika maisha yetu? Je, tunasimama katika hatari ya kupuuza wokovu mkuu hivyo? Hili ni swali muhimu kwetu kuendelea kujiuliza kwa sababu ni rahisi sana katika muktadha wetu kufanya uanafunzi wetu kuwa nyongeza nzuri kwa maisha yenye shughuli nyingi ambayo, mara nyingi, huwekezwa katika kupata ustawi wetu wa muda. Je, ni kiasi gani cha muda wetu, nguvu zetu, na rasilimali zetu tunawekeza katika mambo ya maisha haya, katika kazi zetu, katika mambo mazuri kama vile kujiruzuku sisi wenyewe au familia zetu, kama vile mitandao ya kijamii na miunganisho au mambo ya kufurahisha au burudani? Na je, tunawekeza kiasi gani katika kumfuata Yesu, katika kukua kwa ukaribu zaidi katika kufanana na Kristo, katika kwenda kwenye sehemu zile ambazo Yesu angetaka sisi twende tukiwa wajumbe wake, iwe kutumikia au kushiriki habari njema au, kwa njia fulani, kufikia kama mikono yake kwa ulimwengu unaotuzunguka? Majibu yetu kwa maswali hayo ya kujichunguza yataonyesha mambo tunayotanguliza kuu ni nini, iwe ni maisha yetu ya kila siku na hali njema au utumishi wetu kwa Mungu, itikio letu linalofaa kwa Kristo, kuthamini kwetu uhusiano huo, na wajibu wetu ndani ya uhusiano huo juu ya kitu kingine

chochote. Mchango mwingine anaotoa mwandishi ni kutukumbusha kuwa katika uso wa Yesu, tunauona uso wa Mungu.

Tunagundua zaidi shauku za Mungu na shauku za Mungu katika shauku na shauku za mwanadamu Yesu. Ukristo sio tu kuhusu Yesu ni nani, lakini pia kuhusu Mungu ni nani, Mungu anajali nini, na kile ambacho Mungu anatarajia kutoka kwetu ikiwa, kwa hakika, tunashiriki usadikisho wa kimsingi wa mwandishi kwamba Mwana ndiye chapa kamili ya kuwa Mungu. Tunapojifunza Injili, hasa, na kuona kile ambacho Yesu alijali sana, jinsi alitumia muda wake, ambaye alitumia muda wake, jinsi alivyokusanya wanafunzi wake na kuwafundisha kujiwekeza katika ulimwengu na jinsi ya kutowekeza wenyewe katika ulimwengu, tunajifunza zaidi kuhusu moyo wa Mungu, maadili ya Mungu, ajenda ya Mungu, na kwa hiyo kupokea mwaliko, kwa hakika fursa ya Mungu kwa maisha yetu ya kila siku kwa uangalifu zaidi kwa maisha yetu ya kila siku.

Mwandishi pia anatupa changamoto ya kuendelea kutambua tofauti kati ya kile ambacho ni cha muda na kile ambacho ni cha milele na kutambua jinsi ya kuwekeza wenyewe, kujipanga wenyewe, na kutumia wenyewe kwa busara. Moja ya mambo yanayotuvutia kadri umri unavyosonga ni ufupi wa maisha na umuhimu wa kila saa. Je, tunaua wakati, au tunatumia wakati? Je, tunaweka muda wetu mdogo kwenye ulimwengu huu kwa hekima kwa umilele, au je, tunapoteza ubinafsi, saa, na maisha ambayo Mungu ametupa katika kutafuta yale ambayo yatatoweka tu katika siku kuu ya kurudi kwa Kristo wakati Mungu atakapouhukumu ulimwengu? Sambamba na hili ni kukumbuka daima kile mwamba imara ambao juu yake tutaweka maisha yetu, ambapo juu yake tutajenga maisha yetu.

Katika ukumbusho wa mwandishi kwamba Kristo ni wa milele, ambapo ulimwengu na mahangaiko yake yote ni ya muda mfupi na ya ubatili, mhubiri anatazamia wimbo, Kristo, na maneno yaliyosemwa kupitia kwake kama mwamba imara. Ardhi nyingine zote ni mchanga unaozama.